



Les mesures contra el tabac es debaten entre la llibertat dels fumadors a fer el que volen amb la seua salut i el dret dels no fumadors a no rebre'n els efectes.

RAFA GIL

Continuen les iniciatives restrictives per als fumadors

## Fumar és un càstig

Fumar ha deixat de ser un plaer per convertir-se en un càstig. Ara les empreses asseguradores es plantegen rebaixar la prima als no fumadors i en alguns hospitals anglesos releguen al final de les llistes els fumadors.

**L**es companyies asseguradores estudiant ara la possibilitat de reduir les primes als no fumadors en les modalitats d'assegurances mèdiques, automobilístiques, de la llar i fins i tot de la propietat comercial. L'argument es basa en el fet que l'esperança de vida de les persones no addictes a la nicotina és considerablement major que la dels fumadors. La idea ha partit de l'Associació contra el Càncer i és part del projecte "Europa contra el càncer" de la Comunitat Europea.

El precedent d'aquesta proposta es troba als Estats Units, on la diferència entre fumadors i no fumadors a l'hora de calcular les primes de les pòlisses va ser introduïda en 1964 per una companyia nord-americana, l'America Insurance. A Europa no és una pràctica habitual, si bé en alguns països, com la Gran Bretanya, s'han pres iniciatives semblants. Aquest

tractament s'aplica especialment a les assegurances de vida i de malaltia, on l'edat i l'estil de vida de l'assegurat són determinants.

A l'estat espanyol, però, de moment les companyies només s'han atrevit a tenir en compte el nombre de cigarretes que fuma diàriament el futur client. S'estudien les propostes de l'associació contra el Càncer, però amb timidesa. És molt possible que no vulguen entrar en la polèmica que a finals de l'any passat va enfrontar els francesos per la normativa antitabac. L'ex-ministre de Sanitat Claude Evin va redactar una llei feta pública el dia 1 de novembre que prohibia fumar en llocs públics sota multa entre 12.000 i 27.000 pessetes. És més, a l'amo del local que aprovara que algú s'encenguera una cigarreta, se li aplicava una sanció entre les 60.000 i les 120.000 pessetes. La llei convertia els 15 milions de

fumadors —el 40% de la població adulta— en delinqüents en potència. Més tard el Govern francès va admetre la derrota i va manifestar la necessitat d'un procés d'alguns anys perquè la llei siga aplicada tal i com va ser redactada. A Los Angeles, tanmateix, amb una població ja molt més sensibilitzada, la prohibició de fumar en l'interior de restaurants impera des de fa dues setmanes amb total vigor.

### DRETS I LLIBERTATS

Les diferents batalles que cada any s'estableixen entre fumadors i no fumadors posen de manifest l'antic conflicte entre llibertats i drets individuals. Sens dubte en aquestes dues qüestions prima el dret del que vol protegir la pròpia salut contra el que la perjudica. El problema, però, apareix quan els governs decideixen unilateralment que s'han de

prohibir els vicis i potenciar les virtuts.

La majoria dels sectors sanitaris i jurídics aposten per les mesures preventives i les campanyes informatives en lloc de les lleis restrictives; ja que aquestes últimes no fan més que marginar el fumador. En opinió de Moncho Alpuente, periodista i portaveu de l'única associació existent a Europa a favor del tabac, "la cultura del culte al cos ha trobat en el fumador la víctima idònia. Així -diu- en el segle XXI els delinqüents seran malalts i els malalts delinqüents".

Sense tenir en compte aquesta opinió tan parcial, la realitat aporta casos disbaratats sobre el tractament que reben els fumadors en alguns països

Un grup de cirurgians anglesos han corroborat la proposta del seu col·lega John Bailey, del Groby Road Hospital de Leicester, de relegar els fumadors en les llistes per rebre *bypass*. En la seua opinió, "tractar-los primer priva els que no han fumat mai d'una operació més efectiva". De la mateixa opinió és l'especialista Matthew Shiu, generalista de Birmingham, qui a més matisa: "el tabac és tan sols un dels factors que posen en perill els bons resultats de la cirurgia. Els altres són la pressió sanguínia, la diabetes, l'edat, el gènere femení i l'obesitat".

Un altre cas no menys espectacular va ser el d'un grup d'empreses de La Corunya que oferien 100.000 pessetes al treballador que deixara de fumar. El grup d'empreses gallegues va decidir posar l'oferta en marxa en juny de 1991, i a finals d'aquell any cap treballador va poder obtenir la recompensa a pesar dels esforços. A última hora



El tabaquisme costa unes 17.000 pessetes anuals a cada ciutadà, bé en tabac bé en pal·liar els seus efectes.

RAFA GIL

el grup d'empreses, amb una plantilla de 75 persones, va retirar l'oferta.

#### DINERS I INTERESSOS

Segons les últimes dades, el tabaquisme costa 17.000 pessetes anuals a cada ciutadà, xifra que representa el que uns gasten en tabac i els altres en pal·liar els efectes dels que fumen. Un estudi realitzat pel departament de Sanitat i Seguretat Social de la Generalitat de Catalunya estima que el cost social del tabaquisme al Principat és de 19.105 milions, generats sobretot per l'absentisme laboral (52,9%), seguit pel cost sanitari

total (26,68%) i el cost laboral per mortalitat anticipada (24%).

A l'estat espanyol un estudi realitzat pel Colegio de Economistas de Madrid assenyala que els costos directes del consum de tabac arriben a 136.534 milions de pessetes, desglossats de la següent manera: 27.931 milions en assistència ambulatoria, 25.339 milions en assistència hospitalària; 10.290 milions en productes farmacèutics; 72.701 milions en producció de tabac; i 273 milions en pèrdues provocades per incendis i altres sinistres.

A aquests costos directes s'afegeixen, com a indirectes, 60.384 milions de pessetes en concepte de pèrdua de producció com a conseqüència de l'absentisme laboral i 68.139 per pèrdua potencial productiva a causa de les morts prematures.

Parlar de tabac és també parlar de diners i d'interessos. Mentre el vici per la nicotina aporta a l'estat espanyol més de 56.000 milions de pessetes, les autoritats sanitàries desglossen les despeses per l'abús del tabac. Enmig de tot aquest ball de números, els fumadors es mouen confusos, sota una pressió cada vegada major.

Ester Roig

#### Prohibició d'entrada a Europa d'un consum de tabac

	Vols Nac.	Vols Inter.	Autobús	Trens	Elars Restaurants	Cines Teatres	Empresa Pública	Empresa Privada
Alemanya	●	●	●	●	●	●	●	●
Bèlgica	●	●	●	●	●	●	●	●
Dinamarca	●	●	●	●	●	●	●	●
França	●	●	●	●	●	●	●	●
Grècia	●	●	●	●	●	●	●	●
Holanda	●	●	●	●	●	●	●	●
Irlanda	●	●	●	●	●	●	●	●
Itàlia	●	●	●	●	●	●	●	●
Luxemburg	●	●	●	●	●	●	●	●
Portugal	●	●	●	●	●	●	●	●
Gran Bret.	●	●	●	●	●	●	●	●
Estat Espanyol	●	●	●	●	●	●	●	●
● Prohibició parcial    ● Prohibició total								

